നമോ തസ്സ ഭഗവതോ അരഹതോ സമ്മാസമ്ബുദ്ധസ്സ

നരദക്ഖദീപനീ

പാലിതോ യേവ സദ്ധമ്മോ,
പാലിതേന വരേന ച;
പാലിതേ സുട്ഠു യം സീലം,
പാലിതം ധമ്മ-സുന്ദരം.

സമ്മാ ആരദ്ധം സബ്ബ-സമ്പത്തീനം,
മൂലം ഹോതീതി ദട്ഠബ്ബം.

വീരിയാരബ്ഭോ ഭിക്ഖവേ,
മഹതോ അത്ഥായ സംവത്തതീതി.

തസ്മാ വീരിയമേവ കത്തബ്ബം,
വീരിയവതോ ഹി അചിന്തിതംപി ഹോതി.

യഥാ ഹി തച്ഛകാനം സുത്തം,
പമാണം ഹോതി;
ഏവ മേതമ്പി വിഞ്ഞൂനം.

സുവിജാനോ ഭവം ഹോതി,
ദുബ്ബിജാനോ പരാഭവോ;
ധമ്മകാമോ ഭവം ഹോതി,
ധമ്മദേസ്സീ പരാഭവോ.

അയം ധമ്മതാതി അയം സഭാവോ,
അയം നിയാമോതി വുത്തം ഹോതി.

യേ ധമ്മാ ഹേതുപഭവാ,
തേസം ഹേതും തഥാഗതോ.

രതനത്തയം , സന്തതം, അഹം വന്ദാമി;
ആചരിയം, സോ അഹം, നിച്ചം നമാമി;
"ഹോതു സബ്ബം, മങ്ഗലം, മമം സബ്ബധി".

നരദക്ഖദീപനീ

നമോ തസ്സ ഭഗവതോ അരഹതോ സമ്മാസമ്ബുദ്ധസ്സ

പണാമ

നരദക്ഖദീപകസ്സ,

നമോ സമന്തചക്ഖുനോ;
സംസാരാ വിപ്പമുത്തസ്സ,
സംസാരാ വിപ്പമുത്തസ്സ,
സ-സദ്ധമ്മസ്സ സങ്ഘിനോ.

മത്ഥനാ

൨. പാലിതേഹി വരുത്തമം,
പാലിതം സീല-പാരമിം;
പാലേതു വരസമ്ബുദ്ധോ,
പാലിതം ഗന്ധ-കാരണം.

ആസീസ

൩. ബഹുസ്സുതോ ച മേധാവീ,
സീലേസുച സമാഹിതോ;
ചേതോസമഥാനുയുത്തോ,
അപി മുദ്ധനി തിട്ഠതു.

അഭിയാചക

൧. ധമ്മ-സങ്ഘം വന്ദിത്വാന,
സബ്ബ-ലോകസ്സ നായകം;
യാചിതോ തികക്രപ-ഥേരേന,
മാണവേന ച ധീമതാ.

൨. ഉത്താനമേവ സങ്ഖേപം,
നാനാ-സത്ഥ-സുധാരിതം;
നര-ദക്ഖം ലിഖിസ്സമി,
പസ്സന്തു ധീര-മാമകാ.

൩. കോസജ്ജം ഭയതോ ദിസ്വാ,
വീരിയഞ്ജ്ജാപി ഖേമതോ;
ആരദ്ധവീരിയാ ഹോഥ;
ഏസാ ബുദ്ധാനുസാസനീ.

൪. വീരിയവാ ഖോ ഭിക്ഖവേ അരിയസാവകോ,
അകുസലം പജഹതി, കുസലം ഭാവേതി;
സാവജ്ജം പജഹതി, അനവജ്ജം ഭാവേതി,
സുദ്ധമത്താനം പരിഹരതീതി.

വീരിയവതോ കിം നാമ കമ്മം ന സിജ്ഝതി;
പുരിസകാരോ നാമ ന നസ്സതി,
സുഖേ പതിട്ഠാപേതീതി ജാനാമി.

൫. യഥാ ഖിത്തം നഭേ ലേഡ്ഡു,
ധുവം പതതി ഭൂമിയം;
തഥേവ ബുദ്ധ-സേട്ഠാനം,
വചനം ധുവ-സസ്സതം.

൬. അ-ദ്വേജ്ഝവചനാ ബുദ്ധാ,
അ-മോഘവചനാ ജിനാ.

൭. സുസ്സുസാ ലഭതേ പഞ്ഞം,
ഉട്ഠാതാ വിന്ദതേ ധനം;
തസ്മാ പാളിം ഗുരും കത്വാ,
ഇമം പസ്സാഹി സോഭണം.

൮. സുസ്സുസാ സുത-ബുദ്ധിനീ,
സുതം പഞ്ഞായ വഡ്ഢനം;
പഞ്ഞായ അത്ഥം ജാനാതി,
ഞാതോ അത്ഥോ സുഖാവഹോ.

൯. സതതംജ്ഝായനം വാദ,
പര-തന്തവലോകനം;
സബ്ബിജ്ജാചേര-സേവാച,
ബുദ്ധി-മതി-കരോ ഗുണോ.

൧൩. അതി-ദീഘോവ നീഘോ ഹി,
കുസീതോ ഹീന-വീരിയോ;
തസ്മാ വീരിയം കത്വാന,
വിജ്ജം ഏസന്തു സാധവോ.

൧൪. സുപോരിസോ താവ സിപ്പം,
ഉഗ്ഗണ്ഹേയ്യ പരം ധനം;
ഗവേസേയ്യ തതോ മന്തം,
കഥേയ്യ സച്ച-ഭാസിതം.

൧൫. പഥമം ന പരാജയേ സിപ്പം,
ദുതീയം ന പരാജയേ ധനം;
തതീയം ന പരാജയേ ധനം,
ചതുത്ഥമത്ഥം കിം കരിസ്സതി.

൧൬. സോഭന്തി അ-മിലാതാനി,
പുപ്ഫാനിവ പിലന്ധിതും;
തഥാ സോഭന്തി ദാരകാ,
യോബ്ബനേയേവ സിക്ഖിതും.

൧൭. തസ്മാ ഹവേ ഗുണാധാരം,
പഞ്ഞാ-വഡ്ഢനമുത്തമം;
സിക്ഖേയ്യ മതിമാ പോസോ,
പത്ഥേന്തോ ഹിതമത്തനോ.

൧൮. അലം വായമിതും സിപ്പേ,
അത്ഥ-കാമേന ജന്തുനാ;
കതം വിജഞ്ഞാ വിജ്ജാദി,
വയോ തേ മാ ഉപജ്ഝഗാ.

൧൯. വിജ്ജം സിക്ഖേ, ചരേ സീലം,
ധീരേന സഹ സംവസേ;
ധനാചയേ, കരേ കമ്മം,
പിയം വാചഞ്ച സംവദേ.

൨൦. ന ത്വേവ സുപിതും ഹോതി,
രത്തി നക്ഖത്ത-മാലിനീ;
പടിജഗ്ഗിതുമേവേസാ,
രത്തി ഹോതി വിജാനതം.

൨൧. ഉട്ഠാഹഥ നിസീദഥ,
കോ അത്ഥോ സുപിതേന വോ;
സാധു ഖോ സിപ്പ-വിജ്ജാഹ്വാ,
വിജ്ജം സിക്ഖഥ സന്തതം.

൨൨. ആരബ്ഭഥ സദാ പുത്താ,
ബഹുസ്സുതം ഗവേസിതും;
യസ്മാ ലോകേ സിപ്പവന്താ,
സബ്ബാ-ദിസാസു പാകടാ.

൨൩. സക്യരൂപം പുരേ സന്തം,
മയാ സിപ്പം ന സിക്ഖിതം;
കിച്ഛാ വുത്തി അ-സിപ്പസ്സ,
ഇതി പച്ഛാ നുതപ്പതി.

൨൪. ലോകത്ഥം ലോക-കമ്മന്തം,
ഇച്ഛന്തോ പരിയേസിതും;
നിച്ചമേവ വീരിയഞ്ച,
അത്ഥം മന്തഞ്ജ ചിന്തയേ.

൨൫. ധനവാ ഗുണവാ ലോകേ,
സബ്ബാ-ദിസായ പാകടോ;
സീലവാ പഞ്ഞവാ മച്ചോ,
സബ്ബ-ലോകേഹി പൂജിതോ.

൨൬. സജീവതി യസോ യസ്സ,
കിത്തി യസ്സ സജീവതി;
യസ-കിത്തി വിഹീനസ്സ,
ജീവന്തോപി മതോപമാ.

൨൭. സദ്ധീധ വിത്തം പുരിസസ്സ സേട്ഠം,
ധമ്മോ സുചിണ്ണോ സുഖമാവഹാതി;
സച്ചം ഹവേ സാദുതരം രസാനം,
പഞ്ഞാജീവിം ജീവിതമാഹു സേട്ഠന്തി.

൨൮. സതിമതോ സദാ ഭദ്ദം,
സതിമാ സുഖമേധതി;
സതിമതോ സുവേ സേയ്യോ,
വേരാ ച പരിമുച്ചതി.

൨൯. മാ വോ ഖണം വിരാധേഥ,
ഖണാതീതാ ഹി സോചരേ;
സദത്ഥേ വായമേയ്യാഥ,
ഖണോ വോ പടിപാദിതോ.

൩൦. യഥിച്ഛിതം ന പപ്പോതി,
അ-ഫീയോ നാവികോണ്ണവേ;
തഥേവാവീരിയോപേത്ഥ,
തസ്മാരഭേയ്യ സാസനം.

൩൧. വായമേഥേവ പുരിസോ,
യാവ അത്ഥസ്സ നിപ്ഫദാ;
നിപ്ഫന്നസോഭണോ അത്ഥോ,
ഖന്താ ഭിയ്യോ ന വിജ്ജതി.

൩൨. സമേവ ഞാണ-വായാമേ,
സുഖാവഹോ സു-മങ്ഗലോ;
ഞുനേധികേ തഥാ നോ ഹി,
ദ്വയേന സാധു സമ്പദാ.

൩൩. കായ-കമ്മാനി സിജ്ഝന്തി,
വചീ-കമ്മാനി വീരിയം;
ന ഹി കിച്ചാനി ചിന്താഹി,
കരേയ്യാഥീധ വായമം.

൩൪. പടികച്ചേവ കരേയ്യ,
തം ജഞ്ഞാ ഹിതമത്തനോ;
ന സാകടികചിന്തായ,
മന്ദാ ധീരോ പരക്കമേ.

൩൫. ഥിരേന സക-കമ്മേന,
വഡ്ഢതിയേവ സം ഫലം;
അ-ഥിരേന അലസേന,
കര-കമ്മം ഫലഞ്ച നോ.

൩൬. ആസീസേഥേവ പുരിസോ,
ന നിബ്ബിന്ദേയ്യ പണ്ഡിതോ;
പസ്സാമി വോഹം അത്താനം,
യഥാ ഇച്ഛിം തഥാ അഹു.

൩൭. അണണോ ഞാതീനം ഹോതി,
ദേവാനം പിതുനഞ്ച സോ;
കരം പുരിസ-കിച്ചാനി,
ന ച പച്ഛാനുതപ്പതി.

൩൮. ഹിയ്യോതി ഹിയ്യതി പോസോ,
കരിസ്സാമി പരേതി യോ;
അജ്ജ കത്തബ്ബ കമ്മം സ്വേ,
സോ തതോ പരിഹായതി.

൩൯. സോ അ-പ്പമത്തോ അ-കുദ്ധോ,
താത കിച്ചാനി കാരയ;
വായാമസ്സു സ-കിച്ചേസു,
നാലസോ വിന്ദതേ സുഖം.

൪൦. ഹീന-ജച്ചോപി ചേ ഹോതി,
ഉട്ഠാതാ ധിതിമാ നരോ;
ആചാര-സീല-സമ്പന്നോ,
നിസേ അഗ്ഗീവ ഭാസതി.

൪൧. യോ പുബ്ബേ കരണീയാനി,
പച്ഛാ സോ കാതുമിച്ഛതി;
വരുണകട്ഠഭഞ്ജോവ,
സ പച്ഛാ അനുതപ്പതി.

൪൨. ഉട്ഠാനകാലമ്ഹി അനുട്ഠഹാനോ,
യുവാ ബലീ ആലസിയം ഉപേതോ;
അ-പുണ്ണസങ്കപ്പമനോ കുസീതോ,
പഞ്ഞായ മഗ്ഗം അലസോ ന വിന്ദതി.

൪൩. ദുമ്മേധോ പുരിസോ ലോകേ,
കുസീതോ ഹീന-വീരിയോ;
അപ്പസ്സുതോ അനാചാരോ,
പരിഹായതി വുഡ്ഢിയാ.

൪൪. അപ്പസ്സുതായം പുരിസോ,
ബലീബദ്ദോവ ജീരതി;
മംസാനി തസ്സ വഡ്ഢന്തി,
പഞ്ഞാ തസ്സ ന വഡ്ഢതി.

൪൫. യസ്സ മനുസ്സ-ഭൂതസ്സ,
നത്ഥി ഭോഗാ ച സിപ്പകം;
കിംഫലം തസ്സ മാനുസ്സം,
ദ്വിപാദട്ഠോ ഹി സോ മിഗോ.

൪൬. യോ ച വസ്സസതം ജീവേ,
കുസീതോ ഹീന-വീരിയോ;
ഏകാഹം ജീവിതം സേയ്യോ,
വീരിയാരബ്ഭതോ ദള്ഹം.

൪൭. യോ ച ധമ്മ-വിഭങ്ഗഞ്ഞൂ,
കാലുട്ഠായീ അ-തന്ദിതോ;
അനുട്ഠഹതി കാലേന,
ഫലം തസ്സ സമിജ്ഝതി.

൪൮. അ-ചരിത്വാ ബ്രഹ്മചരിയം,
അ-ലദ്ധാ യോബ്ബനേ ധനം;
ജിണ്ണകോഞ്ചാവ ഝായന്തി,
ഖീണമച്ഛേവ പല്ലലേ.

൪൯. അ-ചരിത്വാ ബ്രഹ്മചരിയം,
അ-ലദ്ധാ യോബ്ബനേ ധനം;
സേന്തി ചാപാതിഖീണാവ,
പുരാണാനി അനുത്ഥുനം.

൫൦. അപ്പകേനാപി മേധാവീ,
പാഭതേന വിചക്ഖണോ;
സമുട്ഠാപേതി അത്താനം,
അണും അഗ്ഗിംവ സന്ധമം.

൫൧. വായാമേഥേവ പുരിസോ,
ന നിബ്ബിന്ദേയ്യ പണ്ഡിതോ;
വായാമസ്സ ഫലം പസ്സ,
ഭുത്താ അമ്ബാ അനീതിഹം.

൫൨. അനുട്ഠഹം അ-വായാമം,
സുഖം യത്രാധി ഗച്ഛതി;
സുവിര തത്ഥ ഗച്ഛാഹി,
മഞ്ച തത്ഥേവ പാപയ.

൩൩. യത്ഥാലസോ അനുട്ഠാതാ,
അച്ചന്തം സുഖമേധതി;
സുവിര തത്ഥ ഗച്ഛാഹി,
മഞ്ച ത്തത്ഥേവ പാപയ.

൩൪. അധിപ്പായ-ഫലം ലോകേ,
ധീതിമന്ത്തസ്സ സിജ്ഝതി;
വീരിയമേവ കത്തബ്ബം,
ഏതം ബുദ്ധേഹി വണ്ണിതം.

പഞ്ഞാ-നിദ്ദേസ

ഒഒ. പഞ്ഞം പഥമമേസേഹി,
പഞ്ഞാ-ബലം ബഹുത്തമം;
കുല-പുത്ത ബലം പഞ്ഞാ,
കിംഹിനാമ ന സാധ്യതി.

ഒന്ന. അനേക-സംസയുച്ഛേദി ,
പരോക്ഖത്ഥസ്സ ദസ്സകം;
സബ്ബസ്സ ലോചനം സത്ഥം,
യസ്സ നത്ഥ്യന്ധമേവ സോ.

ഒ൭. പഞ്ഞാ സുതം വിനിച്ഛിന്ദി,
കിത്തി-സിലോക-വഡ്ഢനീ;
പഞ്ഞാസഹിതോ നരോ ഇധ,
അപി സുഖാനിവിന്ദതി.

ഒവ്വ. സബ്ബഞ്ഞുബുദ്ധ-പച്ചേക ,
ചതുസച്ച-സുതാ ഇതി;
ചതു-ബുദ്ധേസു ഏ്വകോവ,
ബഹുസ്സുതോ നരോ ഭവേ.

ഒൻ. ലേഖഛേകോ വാചഛേകോ,
ഗന്ഥഛേകോ സുവാചകോ;
വിധായകഛേകോ സൂരോ,
നിദ്ദുക്ഖോവ സകമ്മനി.

ന്നം. പഞ്ഞാ ഹി സേട്ഠാ കുസലാ വദന്തി,
നക്ഖത്ത-രാജാരിവ താരകാനം;
സീലം സിരീചാപി സതഞ്ച ധമ്മോ,
അന്വായികാ പഞ്ഞാവതോ ഭവന്തി.

ന്നഫ. സേവേഥ ബുദ്ധേ നിപുണേ ബഹുസ്സുത്തേ,
ഉഗ്ഗാഹകോ ച പരിപുച്ഛകോ;
സുണേയ്യ സക്കച്ചം സുഭാസിതാനി,
ഏ്വവം കരോ പഞ്ഞവാ ഹോതി മച്ചോ.

ന്നവ. വയേന യസ-പുച്ഛാഹി,
തിട്ഠ-വാസേന യോനിസോ;
സാകച്ഛാ സ്നേഹസംസേവാ,
പതിരൂപ-വാസേനച.

ന്നന്ധ. ഏ്വതാനി അട്ഠഠാനാനി,
ബുദ്ധി-വിസദ-കാരണാ;
യേസം ഏ്വതാനി സമ്ഭോന്തി,
തേസം ബുദ്ധി പഭിജ്ജതി.

൯൪. ചത്താരോമേ ഭിക്ഖവേ ധമ്മാ പഞ്ഞാവുദ്ധിയാ സംവത്തന്തി. കതമേ ചത്താരോ. സപ്പുരിസസംസേവോ സദ്ധമ്മസവനം യോനിസോ മനസികാരോ ധമ്മാനുധമ്മ-പടിപത്തി. ഇമേ ഖോ ഭിക്ഖവേ ചത്താരോ ധമ്മാ പഞ്ഞാ-വുദ്ധിയാ സംവത്തന്തീത്തി.

൯൫. ചക്ഖുപസാദ-സമ്പന്നോ ,
അച്ഛിമന്തഞ്ച പസ്സതി;
അന്ധം കാണം സു-പസ്സന്തം,
അന്ധോ സബ്ബം ന പസ്സതി.

൯൬. പസ്സത്തി പസ്സോ പസ്സന്തം,
അ-പസ്സന്തഞ്ച പസ്സതി;
അ-പസ്സന്തോ അ-പസ്സന്തം,
പസ്സന്തഞ്ച ന പസ്സതി.

൯൭. പാകടം അ-പടിച്ഛന്നം,
രൂപം പസാദ-ചക്ഖുനാ;
നാഞ്ഞം പസ്സത്തി സബ്ബംപി,
തഥതോ ഞാണ-ചക്ഖുനാ.

൯൮. സുജനാസുജനാ സബ്ബേ,
ഗുണേനാപി വിവേകിനോ;
വിവേകം ന സമായന്തി,
അ-വിവേകീജനന്തികേ.

൯൯. യോ ച ഉപ്പതിതം അത്ഥം,
ന ഖിപ്പമനുബുജ്ഝതി;
അ-മിത്തവസമന്വേതി,
പച്ഛാ ച അനുതപ്പതി.

൱. ഏവം മഹിദ്ധികാ പഞ്ഞാ,
നിപുണാ സാധുചിന്തിനീ;
ദിട്ഠധമ്മ-ഹിതത്ഥായ,
സമ്പരായ-സുഖായ വാ.

൱൧. തം ബലാനം ബലം സേട്ഠം,
അഗ്ഗ പഞ്ഞാബലം ബലം;
പഞ്ഞാബലേനുപത്ഥദ്ധോ,
ഏത്ഥം വിന്ദതി പണ്ഡിത്തോ.

൱൨. യേന ഞാണേന ബുജ്ഝന്തി,
അരിയാ കത-കിച്ചതം;
തം ഞാണ-രതനം ലദ്ധം,
വായാമേഥ ജിനോരസാ.

൱൩. പഞ്ഞാരതനമാലസ്സ ,
ന ചിരം വത്തതേ ഭവോ;
ഖിപ്പം ദസ്സേതി അമതം,
ന ച സോ രോചതേ ഭവേ.

൩൪.പമാദമനുയുഞ്ജന്തി ,
ബാലാ ദുമ്മേധിനോ ജനാ;
അപ്പമാദഞ്ച മേധാവീ,
ധനം സേട്ഠംവ രക്ഖതി.

൩൫.ധന-പുഞ്ഞ-ധീ-ലാഭേന ,
കാലം ഖിയ്യതി പണ്ഡിതോ;
കീളനേന ച ദുമ്മേധോ,
നിദ്ദായ കലഹേന വാ.

൩൬.പമാദം അപ്പമാദേന,
യദാ നൂദതി പണ്ഡിതോ;
പഞ്ഞാപാസാദ-മാരുയ്ഹ,
അ-സോകോ സോകിനിം പജം,
പബ്ബതട്ഠോവ ഭൂമട്ഠേ,
ധീരോ ബാലേ അവേക്ഖതി.

൩൭.നത്തി അത്തസമം പേമം,
നത്ഥി ധഞ്ഞസമം ധനം;
നത്ഥി പഞ്ഞാസമാ ആഭാ,
വുട്ഠി വേ പരമാ സരാ.

൩൮.ദിട്ഠേ ധമ്മേ ച യോ അത്ഥോ,
യോ ചത്ഥോ സമ്പരായികോ;
അത്ഥാഭിസമയാ ധീരോ,
പണ്ഡിതോതി പവുച്ചതി.

൩൯.ന തേന പണ്ഡിതോ ഹോതി,
യാവതാ ബഹു ഭാസതി;
ഖേമീ അ-വേരീ അ-ഭയോ,
പണ്ഡിതോത്തി പവുച്ചതി.

൪൦.യമ്ഹി സച്ചഞ്ച ധമ്മോ ച,
അ-ഹിംസാ സംയമോ ദമോ;
സ വേ വന്തമലോ ധീരോ,
ഥേരോ ഇതി പവുച്ചത്തി.

൪൧.സക-ഗുണം സക-ദോസം,
യോ ജാനാതി സപണ്ഡിതോ;
പര-ഗുണം പര-ദോസം,
യോ ജാനാതി സപണ്ഡിതോ.

൪൨.സതി-വീരിയ-പഞ്ഞായ ,
യോ കരോതി ഇരിയാപഥേ;
സോ പണ്ഡിതോ ഹവേ ഭവേ,
ഉഭയത്ഥ-പരിഗ്ഗഹോ.

൪൩.കതഞ്ഞൂ വിജ്ജാ-സമ്പന്നോ,
ജാതിമാ ധനവാ ഹവേ;

സോ വിചാരണ-സീലോ ച,
നിദ്ദുക്ഖോ പണ്ഡിതോ ഭവേ.

സബ്ബേ കമ്മസ്സകാ സത്താ,
കമ്മം സത്തേ വിഭജ്ജതി.

൮൪. യോ പസ്സതി പച്ചക്ഖത്ഥം,
യോ ച സംസാരത്ഥം തേസു;
പച്ഛിമോവ പൂജനീയോ,
ഉഭയത്ഥ-സുദിട്ഠത്താ.

൮൫. അപ്പേന അനവജ്ജേന,
സന്തുട്ഠോ സുലഭേന ച;
മത്തഞ്ഞൂ സുഭരോ ഹുത്വാ,
ചരേയ്യ പണ്ഡിതോ നരോ.

൮൬. അത്താനമേവ പഥമം,
പതിരൂപേ നിവേസയേ;
അഥഞ്ഞമനുസാസേയ്യ,
ന കിലിസ്സേയ്യ പണ്ഡിതോ.

൮൭. ഉത്തമ-പരിസായ വേ,
ഉത്ത്തമം വാചമുത്തമോ;
ഭണേയ്യാഖേപ-വിത്ഥാരം,
സാ അനഗ്ഘ്യാ ലോകത്തയേ.

൮൮. പണ്ഡിതസ്സ സുഭാസിത്തം,
പണ്ഡിതോവ സുജാനിയാ;
ദുമ്മേധോ തം ന ജാനാതി,
ധീരോ ധീരം മമായതി.

൮൯. യേന കേനചി വണ്ണേന,
പരോ ലഭതി രൂപ്പനം;
അത്ഥോ വാചായ ചേ ഹോതി,
തം ന ഭാസേയ്യ പണ്ഡിതോ.

൯൦. ഭുഞ്ജനത്ഥം കഥനത്ഥം,
മുഖം ഹോതീത്തി നോ വദേ;
യംവാ തംവാ മുഖാരുള്ഹം,
വചനം പണ്ഡിതോ നരോ.

൯൧. പര-സത്തിത്തോ സ-സത്തിം,
ദുജ്ജാനോ ഹി നരോ മിതേ;
ചേ ജാനേ സക-സത്തിംച,
കാ കഥാ പര-സത്തിയാ.

൯൨. കത്ത-ഗുണം പരേസം യോ,
പടികരോതി പണ്ഡിതോ;
ജാനാതി സോ ആചിക്ഖതി,

ന ബാലോ ഗുണ-മാമകോ.

൯൩. പഭൂതം നേവ കാതബ്ബം,
ഭവിസ്സം നേവ ചിന്തയേ;
വത്തമാനേന കാലേന,
വിചരന്തി വിചക്ഖണാ.

൯൪. ധമ്മേസു സതി ഇച്ഛിതാ,
രസേസു ലോണമിച്ഛിതം;
രാജ-കിച്ചേസു അമച്ചം,
സബ്ബ-ഠാനേസു പണ്ഡിതം.

൯൫. ഖത്തിയോ സേട്ഠോ ജനേ തസ്മിം,
യേ ഗോത്തപടിസാരിനോ;
വിജ്ജാ-ചരണ-സമ്പന്നോ,
സോ സേട്ഠോ ദേവ-മാനുസേ.

൯൬. സമ്ബുദ്ധോ ദ്വിപദം സേട്ഠോ,
ആജാനീയോ ചതുപ്പദം;
സുസ്സുസാ സേട്ഠാ ഭരിയാനം,
യോ ച പുത്താനമസ്സവോ.

൯൭. സാത്ഥകോ ച അ-സമ്മോഹോ,
സപ്പായോ ഗോചരോ തഥാ;
ചത്താരിമാനി സിക്ഖേയ്യും,
സമ്പജഞ്ഞാഭിവഡ്ഢകാ.

൯൮. പഞ്ഞഞ്ച ഖോ അ-സുസ്സുസം,
ന കോചി അധിഗച്ഛതി;
ബഹുസ്സുതം അനാഗമ്മ,
ധമ്മട്ഠം അ-വിനിബ്ഭജം.

൯൯. അധിപ്പായോ സുദുബ്ബോധോ,
യസ്മാ വിജ്ജതി പാളിയം;
തസ്മാ ഉപട്ഠഹം ഗണ്ഹേ,
ഗരും ഗരുമതം വിദൂ.

ചാരിത്ത-നിദ്ദേസ

൧൦൦. അത്താ ഹി അത്തനോ നാഥോ,
കോ ഹി നാഥോ പരോ സിയാ;
അത്തനാ ഹി സുദന്തേന,
നാഥം ലഭതി ദുല്ലഭം.

൧൦൧. അത്താനഞ്ചേ പിയം ജഞ്ഞാ,
രക്ഖേയ്യ നം സുരക്ഖിതം;
തിണ്ണമഞ്ഞതരം യാമം,
പടിജഗ്ഗേയ്യ പണ്ഡിതോ.

൧൦൨. അത്തനാ കുരുതേ ലക്ഖിം,
അ-ലക്ഖിം കുരുതേത്തനാ;
ന ഹി ലക്ഖിം അ-ലക്ഖിം വാ,
അഞ്ഞോ അഞ്ഞസ്സ കാരകോ.

൧൦൩. ന പീളിതാ അത്ത-ദുക്ഖേന ധീരാ,
സുഖപ്ഫലം കമ്മം പരിച്ചജന്തി;
സമ്മോഹിതാവാപി സുഖേന മത്താ,
ന പാപ-കമ്മഞ്ച സമാചരന്തി.

൧൦൪. യോ നേവ നിന്ദം നപ്പസംസം,
ആദിയതി ഗരഹം നോപി പൂജം;
സിരീച ലക്ഖീച അപേതി തമ്ഹാ,
ആപോ സുവുട്ഠീവ യഥാ ഥലമ്ഹാ.

൧൦൫. സാധു ധമ്മരുചി രാജാ,
സാധു പഞ്ഞാണവാ നരോ;
സാധു മിത്താനമ-ദ്ദുബ്ഭോ,
പാപസ്സ അ-കരം സുഖം.

൧൦൬. കല്യാണകാരീ കല്യാണം,
പാപകാരീ ച പാപകം;
യാദിസം വപത്തേ ബീജം,
താദിസം വഹതേ ഫലം.

൧൦൭. ജീവം പഞ്ഞായ രക്ഖേയ്യ,
ധനം കമ്മേന രക്ഖയേ;
ഏവം ഹ്യരോഗോ സുഖിതോ,
പോരാണക-വചോ ഇദം.

൧൦൮. അനുപുബ്ബേന മേധാവീ,
ഥോകം ഥോകം ഖണേ ഖണേ;
കമ്മാരോ രജതസ്സേവ,
നിദ്ധമേ മലമത്തനോ.

൧൦൯. വാചാനുരക്ഖീ മനസാ സുസംവുതോ,

കായേന ച നാകുസലം കയിരാ;
ഏതേതയോ കമ്മപഥേവിസോധയേ,
ആരാധയേ മഗ്ഗമിസി-പ്പവേദിതം.

൧൧[illegible]. അ-സന്തേ നോപസേവേയ്യ,
സന്തേ സേവേയ്യ പണ്ഡിതോ;
അ-സന്തോ നിരയം യന്തി,
സന്തോ പാപേന്തി സുഗ്ഗതിം.

൧൧[illegible]. അ-കരോന്തോപി ചേ പാപം,
കരോന്തം മുപസേവതി;
സങ്കിയോ ഹോതി പാപസ്മിം,
അ-വണ്ണോ ചസ്സ രൂഹതി.

൧൧[illegible]. സങ്ഘാഗതോ അനിട്ഠേഹി,
അമ്ബോപി മധുരപ്ഫലോ;
തിത്തപുബ്ബോവ പാ ഏവ,
മനുസ്സോ തു സ-ജീവകോ.

൧൧[illegible]. നിഹീന-സേവിതോ പോസോ,
നിഹീയതി ച സബ്ബദാ;
കദാചി ന ച ഹായേഥ,
തുല്യസേവീപി അത്തനാ.

൧൧[illegible]. വണ്ണ-ഗന്ധ-രസോപേതോ ,
അമ്ബോയം അഹുവാ പുരേ;
തമേവ പൂജം ലഭമാനോ;
കേനമ്ബോ കടുകപ്ഫലോ.

൧൧[illegible]. പുചിമന്ദ-പരിവാരോ ,
അമ്ബോ തേ ദധിവാഹന;
മൂലം മൂലേന സംസട്ഠം,
സാഖാ സാഖം നിസേവരേ;
അസാത്ത-സന്നിവാസേന,
തേനമ്ബോ കടുകപ്ഫലോ.

൧൧[illegible]. പാമോക്ഖ-ഭജനം ഖിപ്പം,
അത്ഥ-കാമോ സു-വുഡ്ഢിയം;
ഭജേ ഉത്തരി അത്തനാ,
തസ്മാ ഉദേതി പണ്ഡിതോ.

൧൧[illegible]. കാചോ കഞ്ചന-സംസഗ്ഗാ,
ധത്തേ മാര-കതിം ജുതിം;
തഥാ സംസന്നിധാനേന,
മൂള്ഹോ യാതി പവീണതം.

൧൧[illegible]. കീടോപി സുമനോ-സങ്ഗാ,
ആരോഹതി സതം സിരോ;
അസ്മാപി യാതി ദേവത്തം,

മഹബ്ഭി സുപ്പതിട്ഠിതോ.

൧൧൯. സബ്ഭിരേവ സമാസേഥ,
സബ്ഭി കുബ്ബേഥ സന്ധവം;
സതം സദ്ധമ്മമഞ്ഞായ,
പഞ്ഞം ലഭതി നാഞ്ഞതോ.

൧൨൦. സബ്ഭിരേവ സമാസേഥ,
സബ്ഭി കുബ്ബേഥ സന്ധവം;
സതം സദ്ധമ്മമഞ്ഞായ,
സബ്ബ-ദുക്ഖാ പമുച്ചത്തി.

൧൨൧. സകിംദേവ കുലപുത്ത,
സബ്ഭി ഹോതി സമാഗമോ;
സാ നം സങ്ഗതി പാലേതി,
നാസബ്ഭി ബഹു സങ്ഗമോ.

൧൨൨. സേയ്യോ അ-മിത്തോ മേധാവീ,
യഞ്ചേ ബാലാനുകമ്പകോ.

൧൨൩. സീലവന്തം പഞ്ഞവന്തം,
ദിവാ നിസ്സയ-ദായകം;
ബഹുസ്സുതം ഗവേസന്തോ,
ഭജേയ്യ അത്ഥ-മാമകോ.

൧൨൪. പാപ-മിത്തേ വിവജ്ജേത്വാ,
ഭജേയ്യുത്തമ-പുഗ്ഗലം;
ഓവാദേ ചസ്സ തിട്ഠേയ്യ,
പത്ഥേന്തോ അ-ചലം സുഖം.

൧൨൫. ന ഭജേ പാപകേ മിത്തേ,
ന ഭജേ പുരിസാധമേ;
ഭജേഥ മിത്ത്തേ കല്യാണേ,
ഭജേഥ പുരിസുത്തമേ.

൧൨൬. അനവജ്ജം മുഖമ്ബോജ,
മനവജ്ജാ ച ഭാരതീ;
അലങ്കതാവ സോഭന്തേ,
കിംസു തേ നിരലങ്കതാ.

൧൨൭. ന ഹി വണ്ണേന സമ്പന്നാ,
മഞ്ജുകാ പിയ-ദസ്സിനാ;
ഖരാ വാചാ പിയാ ഹോതി,
അസ്മിം ലോകേ പരമ്ഹി ച.

൧൨൮. നനു പസ്സസിമം കാളിം,
ദുബ്ബണ്ണം തിലകാഹതം;
കോലിലം സണ്ഹ-വാചേന,
ബഹൂനം പാണിനം പിയം.

൧൨൯. തസ്മാ സഖില-വാചായ,
മന്ത-ഭാണീ അനുദ്ധതോ;
അത്ഥം ധമ്മഞ്ച ദീപേതി,
മധുരം തസ്സ ഭാസിതം.

൧൩൦. തമേവ വാചം ഭാസേയ്യ,
യാ സത്താനം ന താപയേ;
പരേ ച ന വിഹിംസേയ്യ,
സാ വേ വാചാ സുഭാസിതാ.

൧൩൧. പിയം വാചംവ ഭാസേയ്യ,
യാ വാചാ പടിനന്ദിതാ;
യം അനാദായ പാപാനി;
പരേസം ഭാസതേ പിയം.

൧൩൨. സച്ചം വേ അമതാ വാചാ,
ഏസ ധമ്മോ സനന്തനോ;
സച്ചേ അത്ഥേ ച ധമ്മേ ച,
ആഹു സന്തോ പതിട്ഠിതാ.

൧൩൩. സുഭാസിതഞ്ച ധമ്മഞ്ച,
പിയഞ്ച സച്ചമേവ ച;
ചതു-അങ്ഗേഹി സമ്പന്നം,
വാചം ഭാസേയ്യ പണ്ഡിതോ.

൧൩൪. മനാപമേവ ഭാസേയ്യ,
നാമനാപം കുദാചനം;
മനാപം ഭാസമാനസ്സ,
സിദ്ധം പിയോസധം ഭവേ.

൧൩൫. യം വദേയ്യ തം കരേയ്യ,
യം ന വദേ ന തം കരേ;
അ-കരോന്തം ഭാസമാനം,
പരിജാനന്തി പണ്ഡിതാ.

൧൩൬. ഹോവാദം ന ഭാസേയ്യ,
ന സമ്മുഖാ ഖിണം ഭണേ;
അ-തരമാനോവ ഭണേയ്യ,
തരമാനോവ നോ ഭണേ.

൧൩൭. മാവോച ഫരുസം കിഞ്ചി,
വുത്താ പടിവദേയ്യും തം;
ദുക്ഖാ ഹി സാരമ്ഭകഥാ,
പടിദണ്ഡാ ഫുസേയ്യും തം.

൧൩൮. സക-യുത്തം കരേ കമ്മം,
സക-യുത്തം വചിം ഭണേ;
അ-യുത്തകേ ധനം നട്ഠം,
അ-യുത്തേ ജീവിതം ഖയേ.

൧൩൯. യേ വുഡ്ഢമപചായന്തി,
നരാ ധമ്മസ്സ ധകാവിദാ;
ദിട്ഠേ ധമ്മേവ പാസംസാ,
സമ്പരായേ ച സുഗ്ഗതിം.

൧൪൦. പോരീ-കഥം-വ ഭാസേയ്യ,
യുത്താ കഥാ ഹി പൂരിനോ;
ഭാതി-മത്തഞ്ച ഭാതാതി,
പിതു-മത്തം പിതാ ഇതി.

൧൪൧. ദാനഞ്ച പിയ-വജ്ജഞ്ച,
അത്ഥ-ചരിയാ ച യാ ഇധ;
സമാനത്തതാ ധമ്മേസ,
തത്ഥ തത്ഥ യഥാരഹം.

൧൪൨. കിം വദന്തി രാജാനോ,
സകിംം സമണ-ബ്രാഹ്മണാ;
സകിംവ പുരിസാ ലോകേ,
ഏസധമ്മോ സനന്തനോ.

൧൪൩. ഏക-വാചംവ ദ്വേവാചം,
ഭണേയ്യ അനുകമ്പകോ;
തദുത്തരി ന ഭാസേയ്യ,
ദാസോവയ്യസ്സ സന്തികേ.

൧൪൪. തസ്സേവ തേന പാപിയോ,
യോ കുദ്ധം പടികുജ്ഝത്തി;
കുദ്ധം അ-പടികുജ്ഝന്തോ,
സങ്ഗാമം ജേതി ദുജ്ജയം.

൧൪൫. ഉഭിന്നമത്ഥം ചരതി,
അത്തനോ ച പരസ്സ ച;
പരം സംകുപിതം ഞത്വാ,
യോ സതോ ഉപസമ്മതി.

അത്താനം രക്ഖന്തോ പരം രക്ഖതി,
പരം രക്ഖന്തോ അത്താനം രക്ഖതി.

൧൪൬. സീല-സമാധി-പഞ്ഞാനം ,
ഖന്തീ പധാന-കാരണം;
സബ്ബേപി കുസലാ ധമ്മാ,
ഖന്ത്യായത്താവ വഡ്ഢരേ.

൧൪൭. ഖമാ-ഖഗ്ഗ-കരേതസ്സ ,
ദുജ്ജനോ കിം കരിസ്സതി;
അ-തിണേ പതിതോ വഹ്നി,
സയമേവൂപസമ്മതി.

൧൪൮. സുസ്സൂസാ സവണഞ്ചേവ,

ഗഹണം ധാരണം തഥാ;
ഉഹാപോഹത്ഥവിഞ്ഞാണം,
തത്വ-ഞ്ഞാണഞ്ചധീഗുണം.

൱൪൯. യസ്സേതേ ചതുരോ ധമ്മാ,
അത്ഥി പോസേസു പണ്ഡിത;
സച്ചം ധമ്മോ ധീതി ചാഗോ,
ദിട്ഠം സോ അതിവത്തതി.

൱൫൦. വേജ്ജോ പുരോഹിതോ മന്തീ,
വേദഞ്ഞോത്ര ചതുത്ഥകോ;
പഭാത-കാലേ ദട്ഠബ്ബാ,
നിച്ചം സ്വ-സിരിമിച്ഛതാ.

൱൫൧. മിത്താനം സന്തികം ഗച്ഛേ,
കാലേ ന രത്തിയം കിസം;
ചേ ബഹും ഭിജ്ജേ ചിനിത്വാ,
തം മിത്തേസു സമാകരേ.

൱൫൨. ന പരേസം വിലോമാനി,
ന പരേസം കതാകതം;
അത്തനോവ അവേക്ഖേയ്യ,
കതാനി അ-കതാനി ച.

൱൫൩. ദേസ-ജാതി-പുബ്ബേ-ചരാ ,
അനു-ചരാ ജനോ കരേ;
പരേസം വേധകം മായം,
തം ജാനിത്വാ സഖം കരേ.

൱൫൪. പരിത്തം ദാരുമാരുയ്ഹ,
യഥാ സീദേ മഹണ്ണവേ;
ഏവം കുസീതമാഗമ്മ,
സാധു-ജീവീപി സീദതി;
തസ്മാ തം പരിവജ്ജേയ്യ,
കുസീതം ഹീന-വീരിയം.

൱൫൫. അലസഞ്ച പമാദോ ച,
അനുട്ഠാനം അ-സംയമോ;
നിദ്ദാ തന്ദി ച തേ ഛിദ്ദേ,
സബ്ബസോ തം വിവജ്ജയേ.

൱൫൬. ചജ്ജേയ്യ ദുമ്മിത്തം ബാലം,
ആസീവിസംവ മാണവോ;
ഭഞ്ജേയ്യ പാപകം കമ്മം,
നളാഗാരംവ കുഞ്ജരോ.

൱൫൭. ന ഹി അഞ്ഞഞ്ഞ-ചിത്താനം,
ഇത്ഥീനം പുരിസാന വാ;
നാനാവീകത്വാ സംസഗ്ഗം,

താദിസം പിച നാസ്മസേ.

൧൨൮. നാസ്മസേ കത-പാപമ്ഹി,
നാസ്മസേ അലിക-വാദിനേ;
നാസ്മതേ അത്തത്ഥപഞ്ഞമ്ഹി,
അത്ത-സന്തേപി നാസ്മതേ.

൧൨൯. ഖലതാസനം കുഞ്ജരം കണ്ഹ-സപ്പം,
മുദ്ധാ-ഭിസിത്തം പമദാ ച സബ്ബാ;
ഏതേ നരോ നിച്ചസതോ ഭജേഥ,
തേസം ഹവേ ദുബ്ബിദൂ സബ്ബ-ഭാവോ.

൧൩൦. ഇത്ഥീനം ദുജ്ജനാന-ഞ്ച,
വിസ്സാസോ നോ-പ പജ്ജതേ;
വിസേ സിങ്ഗിമ്ഹി നദിയം,
രോഗേ രാജ-കുലമ്ഹി ച.

൧൩൧. ഇത്ഥി-ധുത്തോ സുരാ-ധുത്തോ,
അക്ഖ-ധുത്തോ ച യോ നരോ;
ലദ്ധം ലദ്ധം വിനാസേതി,
തം പരാഭവതോ മുഖം.

൧൩൨. പാപ-മിത്തോ പാപ-സഖോ,
പാപ-ആചാര ഗോചരോ;
അസ്മാ ലോകാ പരമ്ഹാ ച,
ഉഭയാ ധംസതേ നരോ.

൧൩൩. മച്ഛേരേന യസം ഹതം,
കുപ്പനേന ഗുണോ ഹതോ;
കൂടേന നസ്സതേ സച്ചം,
ഖുദ്ദേന ധമ്മ-രക്ഖനം.

൧൩൪. അക്ഖ-ദേവീ ധനാനി ച,
വിനാസോ ഹോതി ആപദാ;
ഠിതി ഹതാ പമാദോ ച,
ദ്വിജം ഭിക്ഖുഞ്ച നസ്സതി.

൧൩൫. പേസുഞ്ഞേന കുലം ഹതം,
മാനേന ഹിതമത്തനോ;
ദുച്ചരിതേന മാനുസോ,
ദലിദ്ദായാദരോ ഹതോ.

൧൩൬. അ-മാനനാ യത്ഥ സിയാ,
സന്താനംപി വിമാനനാ;
ഹീന-സമ്മാനനാവാപി,
ന തത്ഥ വസതിം വസേ.

൧൩൭. യത്ഥാലസോ ച ദക്ഖോ ച,
സൂരോ ഭീരു ച പൂജിയാ;

ന തത്ഥ സന്തോ വസന്തി,
അ-വിസേസ-കരേ നരേ.

൩൬൮. യോ ചേ അസ്സ സകാ-ബുദ്ധി,
വിനയോ വാ സു-സിക്ഖിതോ;
വനേ അന്ധ-മഹിംസോവ,
ചരേയ്യ ബഹുകോ ജനോ.

൩൬൯. ഫലം വേ കദലിം ഹന്തി,
ഫലം വേളും ഫലം നളം;
സക്കാരോ കാ-പുരിസം ഹന്തി,
ഗബ്ഭോ അസ്സതരിം യഥാ.

൩൭൦. വജ്ജഞ്ച വജ്ജതോ ഞത്വാ,
അ-വജ്ജഞ്ച അ-വജ്ജതോ;
സമ്മാദിട്ഠി-സമാദാനാ,
സത്താ ഗച്ഛന്തി സുഗ്ഗതിം.

ഘരാവാസ-നിദ്ദേസ

൧൭൧. ദുക്ഖം ഗഹബ്ബതം സാധു,
സംവിഭജ്ജഞ്ച ഭോജനം;
അ-ഹാസോ അത്ഥ-ലോഭേസു,
അത്ഥ-ബ്യാപത്തി അബ്യഥോ.

൧൭൨. യോധ സീതഞ്ച ഉണ്ഹഞ്ച,
തിണാ ഭിയ്യോ ന മഞ്ഞതി;
കരം പുരിസ-കിച്ചാനി,
സോ സുഖാ ന വിഹായതി.

൧൭൩. പണ്ഡിതോ സീല-സമ്പന്നോ,
സണ്ഹാ ച പടിഭാനവാ;
നിവാത-വുത്തി അത്ഥദ്ധോ,
താദിസോ ലഭതേ യസം.

൧൭൪. ഉട്ഠാനകോ അനലസോ,
ആപദാസു ന വേധതി;
അച്ഛിന്നവുത്തി മേധാവീ,
താദിസോ ലഭതേ യസം.

൧൭൫. സങ്ഗാഹകോ മിത്ത-കരോ,
വദഞ്ഞൂ വീത്ത-മച്ഛരോ;
നേതാ വി-നേതാ അനു-നേതാ,
താദിസോ ലഭതേ യസം.

൧൭൬. ഉട്ഠാനവകോ സതീമതോ,
സുചി-കമ്മസ്സ നിസമ്മകാരിനോ;
സഞ്ഞതസ്സ ധമ്മ-ജീവിനോ,
അ-പ്പമത്തസ്സ യസോഭി-വഡ്ഢതി.

൧൭൭. ദേവ താത പദാകാനി,
യത്ഥ സബ്ബം പതിട്ഠിതം;
അ-ലദ്ധസ്സ ച യോ ലാഭോ,
ലദ്ധസ്സ അനുരക്ഖണാ.

൧൭൮. ചതുധാ വിഭജേ ഭോഗേ,
പണ്ഡിതോ ഘരമാവസം;
ഏകേന ഭോഗം ഭുഞ്ജേയ്യ,
ദ്വീഹി കമ്മം പയോജയേ;
ചതുത്ഥഞ്ച നിധാപേയ്യ,
ആപദാസു ഭവിസ്സതി.

൧൭൯. അഞ്ജനാനം ഖയം ദിസ്വാ,
ഉപചികാനഞ്ച ആചയം;
മധൂനഞ്ച സമാഹാരം,
പണ്ഡിത്തോ ഘരമാവസേ.

ഫവ്വ. വിഭവം രക്ഖതോ ലദ്ധം,
പരിഹാനി ന വിജ്ജതി;
ആരക്ഖമ്ഹി അ-സന്തമ്ഹി,
ലദ്ധം ലദ്ധം വിനസ്സതി.

ഫവ്വ. പഞ്ഞാ നത്ഥി ധനം നത്ഥി,
യസ്സ ലോകേ ന വിന്ദതി;
പുത്ത-ദാരാ ന പീയന്തി,
തസ്സ മിത്തം സുഖാവഹം.

ഫവ്വ. ചത്താരോ ച വേദിതബ്ബാ,
മിത്താ ചേവ സുഹദാ ച;
ഉപകാരോ സുഹദോപി,
സമാന-സുഖ-ദുക്ഖോ ച;
അത്ഥക്ഖായീനുകമ്പകോ,
തഥാ മിത്തോ വേദിതബ്ബോ.

ഫവ്വ. ഭോഗാ നട്ഠേന ജിണ്ണേന,
അ-മിതേന ച ഭോജനേ;
ന തിട്ഠന്തി ചിരം ദിസ്വാ,
തം പണ്ഡിതോ ഘരേ വസേ.

ഫവ്വ. അതി-സീതം അതി-ഉണ്ഹം,
അതി-സായമിദം അഹു;
ഇതി വിസ്സട്ഠ-കമ്മന്ത്തേ,
അത്ഥാ അച്ചേന്തി മാണവേ.

ഫവ്വ. ന ദിവാ സുപ്പ-സീലേന,
രത്തിനട്ഠാനദേസ്സിനാ;
നിച്ചം മത്തേന സോണ്ഡേന,
സക്കാ ആവസിതും ഘരം.

ഫവ്വ. ഹനന്തി ഭോഗാ ദുമ്മേധം,
നോ ചേ പാര-ഗവേസിനോ;
ഭോഗ-തണ്ഹായ ദുമ്മേധോ,
ഹന്തി അഞ്ഞേവ അത്തനം.

ഫവ്വ. ദുജ്ജീവിതമജീവിമ്ഹാ ,
യേസം നോ ന ദദാമസേ;
വിജ്ജമാനേസു ഭോഗേസു,
ദീപം നാ കമ്ഹ മത്തനോ.

ഫവ്വ. സട്ഠി-വസ്സ-സഹസ്സാനി ,
പരിപുണ്ണാനി സബ്ബസോ;
നിരയേ പച്ചമാനാനം,
കദാ അന്തോ ഭവിസ്സതി.

ഫവ്വ. നത്ഥി അന്തോ കുതോ അന്തോ,
ന അന്തോ പതിദിസ്സതി;

തദാ ഹി പകതം പാപം,
മമ തുയ്ഹഞ്ചേ മാരിസാ;

സോഹം നൂന ഇതോ ഗന്താ,
യോനി ലദ്ധാന മാനുസം;
വദഞ്ഞൂ സീല-സമ്പന്നോ,
കാഹാമി കുസലം ബഹും.

മാ ഗിജ്ഝേ പച്ചയേ മച്ചോ,
ബഹു-ദോസാ ഹി പച്ചയാ;
ചരന്തോ പച്ചയേ ഞായാ,
ഉഭയത്ഥാപി വഡ്ഢതി.

അ-ലദ്ധാ വിത്തം തപ്പതി,
പുബ്ബേ അ-സമുദാനിതം;
ന പുബ്ബേ ധനമേസിസ്സം,
ഇതി പച്ഛാനുതപ്പതി.

കൂടവേദീ പുരേ ആസിം,
പിസുണോ പിട്ഠി-മംസികോ;
ചണ്ഡോ ച ഫരുസോ ചാപി,
ഇതി പച്ഛാനുതപ്പതി.

പാണാതിപാതീ പുരേ ആസിം,
ലുദ്ദോ ചാപി അനരിയോ;
ഭൂതാനം നാനുകമ്പിയം,
ഇതി പച്ഛാനുതപ്പതി.

ബഹൂസു വത സന്തീസു,
അനാപാദാസു ഇത്ഥിസു;
പര-ദാരം അസേവിസ്സം,
ഇതി പച്ഛാനുതപ്പതി.

ബഹുമ്ഹി തവ സന്തമ്ഹി,
അന്ന-പാനേ ഉപട്ഠിതേ;
ന പുബ്ബേ അദദം ദാനം,
ഇതി പച്ഛാനുതപ്പതി.

മാതരം പിതരഞ്ചാപി,
ജിണ്ണകം ഗത-യോബ്ബനം;
പഹു സന്തോ ന പോസിസ്സം,
ഇതി പച്ഛാനുകപ്പതി.

ആചരിയമനുസത്ഥാരം ,
സബ്ബ-കാമ-രസാഹരം;
പിതരം അതിമഞ്ഞിസ്സം,
ഇതി പച്ഛാനുതപ്പതി.

സമണേ ബ്രാഹ്മണേ ചാപി,

സീലവന്തേ ബഹുസ്സുതേ;
ന പുബ്ബേ പയിരുപാസിസ്സം,
ഇതി പച്ഛാനുതപ്പതി.

൨൦൦. സാധു ഹോതി തപോ ചിണ്ണോ,
സന്തോ ച പയിരുപാസിതോ;
ന പുബ്ബേവ തപോചിണ്ണോ,
ഇതി പച്ഛാനുതപ്പതി.

൨൦൧. യോ ച എതാനി ഠാനാനി,
യോനിസോ പടിപജ്ജതി;
കരം പുരിസ-കിച്ചാനി,
സ പച്ഛാ നാനുതപ്പതി.

൨൦൨. ന സാധാരണ-ദാരസ്സ,
ന ഭുഞ്ജേ സാധുമേകകോ;
ന സേവേ ലോകായതികം,
നേതം പഞ്ഞായ വഡ്ഢനം.

൨൦൩. സീലവാ വത്ത-സമ്പന്നോ,
അ-പ്പമത്തോ വിചക്ഖണോ;
നിവാത്ത-വുത്തി അത്ഥദ്ധോ,
സുരതോ സഖിതോ മുദു.

൨൦൪. സങ്ഗഹേതാ ച മിത്താനം,
സംവിഭാഗീ വീധാനവാ;
തപ്പേയ്യ അന്ന-പാനേന,
സദാ സമണ-ബ്രാഹ്മണേ.

൨൦൫. ധമ്മ-കാമോ സുതാ-ധാരോ,
ഭവേയ്യ പരിപുച്ഛകോ;
സക്കച്ചം പയിരുപാസേയ്യ,
സീലവന്തേ ബഹുസ്സുത്തേ.

൨൦൬. ഘരമാവസമാനസ്സ ,
ഗഹട്ഠസ്സ സകം ഘരം;
ഖേമാ വുത്തി സിയാ എവം,
എവം നു അസ്സ സങ്ഗഹോ.

൨൦൭. അ-ബ്യപജ്ജോ സിയാ എവം,
സച്ച-വാദീ ച മാണവോ;
അസ്മാ ലോകാ പരം ലോകം,
എവം പേച്ച ന സോചതി.

൨൦൮. സുഖാ മത്തേയ്യതാ ലോകേ,
അഥോ പേത്തേയ്യതാ സുഖാ;
സുഖാ സാമഞ്ഞതാ ലോകേ,
അഥോ ബ്രഹ്മഞ്ഞതാ സുഖാ.

൨൦. പഠവീ വേളുകം പത്തം,
ചക്കവാളം സുചിപ്ഫലം;
സിനേരു വമ്മികോ ഖുദ്ദോ,
സമുദ്ദോ പാതികോ യഥാ.

൨൧. ബ്രഹ്മാതി മാതാ-പിതരോ,
പുബ്ബാചരിയാതി വുച്ചരേ;
ആഹുനേയ്യാ ച പുത്താനം,
പജാനമനുകമ്പകാ.

൨൨. തസ്മാ ഹി നേ നമസേയ്യ,
സക്കരേയ്യ ച പണ്ഡിതോ;
അന്നേന അഥോ പാനേന,
വത്ഥേന സയനേന ച.

സാധുജന-നിദ്ദേസ

൨൪൧. കായ-കമ്മം സുചി തേസം,
വാചാ-കമ്മം അനാവിലം;
മനോ-കമ്മം സുചി-സുദ്ധം,
താദിസാ സുജനാ നരാ.

൨൪൨. സേട്ഠം-വിത്തം സുതം പഞ്ഞാ,
സദ്ധനം സത്തധാ ഹോത്തി;
സദ്ധാ സീലം സുതം ചാഗോ,
പഞ്ഞാ ചേവ ഹിരോത്തപ്പം.

൨൪൩. സദ്ധമ്മാപി ച സത്തേവ,
സദ്ധാ ഹിരീ ച ഓത്തപ്പം;
ബാഹുസ്സച്ചം ധിരോ ചേവ,
സതി പഞ്ഞാ ച ഇച്ചേവം.

൨൪൪. ഹിരീ-ഓത്തപ്പ-സമ്പന്നാ ,
സുക്ക്ക-ധമ്മ-സമാഹിതാ;
സന്തോ സപ്പുരിസാ ലോകേ,
ദേവ-ധമ്മാതി വുച്ചരേ.

൨൪൫. സദ്ധോ ഹിരിമാ ഓത്തപ്പീ,
വീരോ പഞ്ഞോ സ-ഗാരവോ;
ഭബ്ബോ ആപജ്ജിതും ബുദ്ധിം,
വിരൂള്ഹിഞ്ച വിപുല്ലതം.

൨൪൬. യോ വേ കതഞ്ഞൂ കത-വേദി ധീരോ,
കല്യാണ-മിത്തോ ദള്ഹഅ-ഭത്തോ ച ഹോതി;
ദുക്ഖിത്തസ്സ സക്കച്ചം കരോതി കിച്ചം,
തഥാവിധം സപ്പുരിസം വദന്തി.

൨൪൭. മാതാ-പേത്തി-ഭരം ജന്തും,
കുലേ ജേട്ഠാപചായിനം;
സണ്ഹം സഖില-സമ്ഭാസം,
പേസുണേയപ്പഹായിനം.

൨൪൮. മച്ഛേര-വിനയേ യുത്തം,
സച്ചം കോധാഭിതും നരം;
തം വേ ദേവാ താവതിംസാ,
ആഹു സപ്പുരിസോ ഇതി.

൨൪൯. അ-പ്പമാദേന മഘവാ,
ദേവാനം സേട്ഠതം ഗതോ;
അ-പ്പമാദം പസംസന്തി,
പമാദോ ഗരഹിതോ സദാ.

൨൫൦. ദാനം സീലം പരിച്ചാഗം,

ആജ്ജവം മദ്ദവം തപം;
അ-കോധം അ-വിഹിംസഞ്ച,
ഖന്തീച അ-വിരോധനം.

ഞ്ഞേച്ചേതേ കുസലേ ധമ്മേ,
ഠിതേ പസ്സാമി അത്തനി;
തതോ മേ ജായതേ പീതി,
സോമനസ്സഞ്ചനപ്പകം.

ന്നു തേയേവ സന്താ നോ,
സാഗരാ ന കുലാചലാ;
മനംപി മരിയാദം യേ,
സംവട്ടേപി ജഹന്തി നോ.

ന പുപ്ഫ-ഗന്ധോ പടിവാതമേതി,
ന ചന്ദനം തഗ്ഗര മല്ലികാ വാ;
സതഞ്ച ഗന്ധോ പടിവാതമേതി,
സബ്ബാ ദിസാ സപ്പുരിസോ പവായതി.

ജ്ജേപി ലോക-ഹിതാ സത്താ,
സൂരിയോ ചന്ദിമാ അപി;
അത്ഥം പസ്സ ഗമിസ്സന്തി,
നിയമോ കേന ലങ്ഘതേ.

സത്ഥാ ദേവ-മനുസ്സാനം,
വസീ സോപി മുനിസ്സരോ;
ഗതോവ നിബ്ബുതിം സബ്ബേ,
സങ്ഖാരാ ന ഹി സസ്സതാ.

കരേയ്യ കുസലം സബ്ബം,
സിവം നിബ്ബാനമാവഹം;
സരേയ്യഅ അ-നിച്ചം ഖന്ധം,
നിബ്ബിദാ-ഞാണ-ഗോചരം.

യാതാനുയായീ ച ഭവാഹി മാണവ,
അല്ലഞ്ച പാണിം പരിവജ്ജയസ്സു;
മാ ചസ്സു മിത്തേസു കദാചി ദുബ്ഭി,
മാ ച വസം അ-സതീനം ഗച്ഛ.

അ-സന്ധവം നാപി ച ദിട്ഠം-പുബ്ബം,
യോ ആസനേനാപി നിമന്തയേയ്യ;
തസ്സേവ അത്ഥം പുരിസോ കരേയ്യ,
യാതാനുയായീതിതമാഹുപണ്ഡിതാ.

യസ്സേകരത്തിപി ഘരേ വസേയ്യ,
യത്ഥന്ന-പാനം പുരിസോ ലഭേയ്യ;
ന തസ്സ പാപം മനസാപി ചിന്തേയ്യ,
അ-ദുബ്ഭ-പാണി ദഹതേ മിത്ത-ദുബ്ഭോ.

തതീയ സാധുനര

വന്ന യസ്സ രുക്ഖസ്സ ഛായായ,
നിസീദേയ്യ സയേയ്യ വാ;
ന തസ്സ സാഖം ഭഞ്ജേയ്യ,
മിത്ത-ദുബ്ഭോ ഹി പാപകോ.

ചതുത്ഥ സാധുനര

വന്ന പുണ്ണംപി ചേ മം പഥവിം ധനേന,
ദജ്ജിത്ഥിയാ പുരിസോ സമ്മതായ;
സദ്ധാ ഖണം അതിമഞ്ഞേയ്യ തംപി,
താസം വസം അ-സതീനം ന ഗച്ഛേ.

വന്ന. ഏവം ഖോ യാതം അനുയായീ ഹോതി,
അല്ലഞ്ച പാണിം ദഹതേ പുനേവം;
അ-സതീ ച സാ സോ പന മിത്തം-ദുബ്ഭോ,
സോ ധമ്മികോ ഹോഹി ജഹസ്സു അ-ധമ്മം.

കായഖമനീയ-നിദ്ദേസ

൨൩൪. അഭിവാദന-സീലിസ്സ ,
നിച്ചം വുഡ്ഢാപചായിനോ;
ചത്താരോ ധമ്മാ വഡ്ഢന്തി,
ആയു വണ്ണോ സുഖം ബലം.

൨൩൫. പഞ്ചിമേ ഭിക്ഖവേ ധമ്മാ ആയുസ്സാ, കതമേ പഞ്ച. സപ്പായ-കാരീ ഹോതി. സപ്പായേച മത്തം ജാനാതി. പരിണത്തഭോജീ ച ഹോതി. കാല-ചാരീ ച, ബ്രഹ്മ-ചാരീച. ഇമേ ഖോ ഭിക്ഖവേ പഞ്ച ധമ്മാ ആയുസ്സാതി.

൨൩൬. പഞ്ചിമേ ഭിക്ഖവേ ധമ്മാ ആയുസ്സാ, കതമേ പഞ്ച. സപ്പായ-കാരീ ഹോതി. സപ്പായേച മത്തം ജാനാതി. പരിണതഭോജീചഹോതി. സീലവാച, കല്യാണ മിത്തോച. ഇമേ ഖോ ഭിക്ഖവേ പഞ്ച ധമ്മാ ആയുസ്സാതി.

൨൩൭. പഞ്ച-സീലം സമാദായ,
സമം കത്വാ ദിനേ ദിനേ;
സതിമാ പഞ്ഞവാ ഹുത്വാ,
ചരേ സബ്ബിരിയാപഥേ.

൨൩൮. പഞ്ചിമേ ഭിക്ഖവേ ചങ്കമേ ആനിസംസാ, കതമേ പഞ്ച, അദ്ധാനക്ഖമോ ഹോതി. പധാനക്ഖമോ ഹോതി. അപ്പാബാധോ ഹോതി. അസിതംപീതംഖായിതംസായിതം സമ്മാ പരിണാമം ഗച്ഛതി. ചങ്കമാധിഗതോ സമാധി ചിരട്ഠിതികോ ഹോതി. ഇമേഖോ ഭിക്ഖവേ പഞ്ച ചങ്കമേ ആനി സംസാതി.

൨൩൯. പരിസ്സാവന-ദാനഞ്ച ,
ആവാസ-ദാനമേവ ച;
ഗിലാന-വത്ഥു-ദാനഞ്ച,
ദാതബ്ബം മനുജാധിപ.

൨൪൦. കാതബ്ബം ജിണ്ണകാവാസം,
പടിസങ്ഖരണം തഥാ;
പഞ്ച-സീല-സമാദാനം,
കത്വാ തം സാധു-രക്ഖിതം;
ഉപോസഥോപവാസോ ച,
കാതബ്ബോപോസഥേ ഇതി.

൨൪൧. അതി-ഭോത്താ രോഗ-മൂലം,
ആയുക്ഖയം കരോതി വേ;
തസ്മാ തം അതി-ഭുത്തിംവ,
പരിഹരേയ്യ പണ്ഡിതോ.

൨൪൨. അ-ജിണ്ണേ ഭോജനം വിസം,
ദുല്ലദ്ധേ അ-വിചാരകേ;
ജിണ്ണേ സു-ലദ്ധേ വിചാരേ,
ന വജ്ജം സബ്ബ-ഭോജനം.

വർ. ചത്താരോ പഞ്ച ആലോപേ,
ആഭുത്വാ ഉദകം പിവേ;
അലം ഫാസു-വിഹാരായ;
പഹിതത്തസ്സ ഭിക്ഖുനോ.

വർ. മനുജസ്സ സദാ സതിമതോ,
മത്തം ജാനതോ ലദ്ധ-ഭോജനം;
തനുകസ്സ ഭവന്തി വേദനാ,
സനികം ജീരതി ആയു പാലയം.

വർ. ഗരൂനം അഡ്ഢ-സോഹിച്ചം,
ലഹൂനം നാതി-കിത്തിയാ;
മത്താ-പമാണം നിദ്ദിട്ഠം,
സുഖം ജീരതി താവതാ.

വർ. തോയാഭാവേ പിപാസത്താ,
ഖണാ പാണേഹി മുച്ചതേ;
തസ്മാ സബ്ബാസുവത്ഥാസു,
ദേയ്യം വാരിം പിപാസയേ.

വർ. സീതോദകം പയോ ഖുദ്ദം,
ഘതമേകേകസോ ദ്വിസോ;
തിസ്സോ സമഗ്ഗമഥ വാ,
പഗേ പിതം യുവത്തദം.

വർ. അന്നം ബ്രഹ്മാ രസേ വിണ്ഹു,
ഭുത്തേ ചേവ മഹേസരോ;
ഏവം ഞത്വാതു യോ ഭുഞ്ജേ,
അന്ന-ദോസം ന ലിമ്പതേ.

വർ. കത്തികസ്സന്തിമോ ഭാഗോ,
യം ചാദ്ദോ മിഗ-മാസജോ;
താവുഭോ യമ-ദാഠാവ്യോ,
ലഘ്വാഹാരോവ ജീവതി.

ഉ. സ്വത്ഥാനുകുല-ചരിയാ ,
ചിത്തഞ്ഞാവസവത്തിനാ;
ബുദ്ധി-രക്ഖിലിതത്ഥേന,
പരിപുണ്ണം രസായനം.

ഉ. അ-ജാതിയാ അ-ജാതാനം,
ജാതാനം വിനിവത്തിയാ;
രോഗാനം യോ വിധി ദിട്ഠോ,
തം സുഖത്ഥീ സമാചരേ.

ഉ. ആരോഗ്യം പരമാ ലാഭാ,
സന്തുട്ഠി പരമം ധനം;
വിസ്സാസാ പരമാ ഞാതി,
നിബ്ബാനം പരമം സുഖം.

പകിണ്ണക-നിദ്ദേസ

൨൭൩. കുമുദം കോ പബോധയി,
നാഥോ രവിന്ദു പണ്ഡിതോ;
കമലം കോ കുമുദം കോ,
നരപം കോ പബോധയി.

൨൭൪. ചിത്തേന നിയ്യതി ലോകോ,
ചിത്തേന പരികസ്സതി;
ചിത്തസ്സ ഏക-ധമ്മസ്സ,
സബ്ബേവ വസമന്വഗൂ.

൨൭൫. സമണോ രാജാനുരാജാ,
സേനാപതി മഹാ-മത്തോ;
ധമ്മട്ഠോ പണ്ഡിതോ ദിസ്വാ,
പച്ചക്ഖത്ഥം ന കാരിയാ.

൨൭൬. ദീപോ നവ-ദിസം തേജോ,
ന ഹേട്ഠാ ച തഥാ സകം;
പര-വജ്ജം വിദൂ പസ്സേ,
സക-വജ്ജംപി പസ്സതു.

൨൭൭. സു-ഫലം പണ്ഡിതോ ലോകേ,
സ-കാരണം വചം ഭണേ;
അ-കാരണംഫലം ബാലോ,
ഇദം ഉഭയ-ലക്ഖണം.

൨൭൮. യസ്സ വാചായ ജാനേയ്യ,
കുടിലം ബാല-പണ്ഡിതം;
വാചാ-രൂപം മിത്തം കരേ,
വാചാ-രൂപം ധുവം ജഹേ.

൨൭൯. ദുച്ചിന്തിതസ്സ ചിന്താ ച,
ദുബ്ഭാസിതസ്സ ഭാസനാ;
ദുക്കമ്മസ്സ കതഞ്ചാതി,
ഏതം ബാലസ്സ ലക്ഖണം.

൨൮൦. സു-ചിന്തിതസ്സ ചിന്താ ച,
സു-ഭാസിതസ്സ ഭാസനാ;
സു-കമ്മസ്സ കതഞ്ചാതി,
ഏതം ധീരസ്സ ലക്ഖണം.

൨൮൧. അ-നയം നയതി ദുമ്മേധോ,
അ-ധുരായം നി-യുഞ്ജതി;
ദുന്നയോ സേയ്യസോ ഹോതി,
സമ്മാ വുത്തോ പകുപ്പതി;
വിനയം സോ ന ജാനാതി,
സാധു തസ്സ അ-ദസ്സനം.

൨൬൨. നയം നയതി മേധാവീ,
അ-ധുരായം ന യുഞ്ജതി;
സു-നയോ സേയ്യസോ ഹോതി,
സമ്മാ വുത്തോ ന കുപ്പതി;
വിനയം സോ പജാനാതി,
സാധു തേന സമാഗമോ.

൨൬൩. അ-നായകാ വിനസ്സന്തി,
നസ്സന്തി ബഹു-നായകാ;
ഥീ-നായകാ വിനസ്സന്തി,
നസ്സന്തി സുസു-നായകാ.

൨൬൪. ജേട്ഠോ കമ്മേസു നീചാനം,
ജാനംജാനംവ ആചരേ;
അ-ജാനേവം കരേ ജാനം,
നീചോ ഏതി ഭയം പിയം.

൨൬൫. കമ്മം ദുജ്ജന-സാരുപ്പം,
ദുധാ സുജന-സാരുപ്പം;
ദുജ്ജനം തേസു ദുക്കമ്മേ,
സു-കമ്മേ സുജനം ഇച്ഛേ.

൨൬൬. പണ്ഡിതോ വേരീ ബാലോ ച,
ദുജ്ജയോ ബാല-വേരിതോ;
പണ്ഡിതം-വേരീ പമാദേന,
ന തം ജയോ ഹി സബ്ബദാ.

൨൬൭. ഗുയ്ഹസ്സ ഹി ഗുയ്ഹമേവ സാധു,
ന ഹി ഗുയ്ഹസ്സ പസത്ഥമാവി-കമ്മം;
അ-നിപ്ഫന്നതായ സഹേയ്യ ധീരോ,
നിപ്ഫന്നത്ഥോവ യഥാ-സുഖം ഭണേയ്യ.

൨൬൮. ഗുയ്ഹമത്ഥം ന വിവരേയ്യ,
രക്ഖേയ്യ നം യഥാ നിധിം;
ന ഹീ പാതുകതോ സാധു,
ഗുയ്ഹോ അത്ഥോ പജാനതാ.

൨൬൯. ഹിയ്യാ ഗുയ്ഹം ന സംസേയ്യ,
അ-മിത്തസ്സ ച പണ്ഡിതോ;
യോ ചാമിസേന സംഹീരോ,
ഹദയ-ത്ഥേനോ ച യോ നരോ.

൨൭൦. വിവിച്ച ഭാസേയ്യ ദിവാ രഹസ്സം,
രത്തിം ഗിരം നാതി-വേലം പമുഞ്ചേ;
ഉപസ്സുതികാ ഹി സുണന്തി മന്തം,
തസ്മാ ഹി മന്തോ ഖിപ്പമുപേതി ഭേദം.

൨൭൧. പകാസതി ഗുയ്ഹം യോ,
സോ ഗുയ്ഹം പടിഗുയ്ഹതി;

ഭയേസു ന ജഹേ കിച്ചേ,
സു-മിത്തോനുചരോ ഭവേ.

൨൭൧. കരോതി ദുക്കരം സാധും,
ഉജ്ജും ഖമതി ദുക്ഖമം;
ദുദ്ദദം സാമം ദദാതി,
യോ സു-മിത്തോ ഹവേ ഭവേ.

൨൭൨. പിയ-വാചാ സദാ മിത്തോ,
പിയ-വത്ഥും ന യാചനാ;
ഇച്ഛാഗതേന ദാനേന,
സു-ദള്ഹോ സു-പ്പിയോ ഹവേ;
തദങ്ഗതോ ച ഹീനേന,
അ-പ്പിയോ ഭിജ്ജനോ ഭവേ.

൨൭൩. ദേഹീതി യാചനേ ഹിരീ,
സിരീ ച കായ-ദേവതാ;
പലായന്തി സിരിച്ഛിതോ,
ന യാചേ പര-സന്തകം.

൨൭൪. സ്വാനോ ലദ്ധാന നിമ്മംസം,
അട്ഠിം തുട്ഠോ പമോദതി;
സകന്തികം മിഗം സീഹോ,
ഹിത്വാ ഹത്ഥിംനുധാവതി.

൨൭൫. ഏവം ഛന്ദാനുരൂപേന,
ജനോ ആസീസതേ ഫലം;
മഹാ ഛന്ദാ മഹന്തംവ,
ഹീനംവ ഹീന-ഛന്ദകാ.

൨൭൬. നാനാ-ഛന്ദാ മഹാരാജ,
ഏകാഗാരേ വസാമസേ;
അഹം ഗാമ-വരം ഇച്ഛേ,
ബ്രാഹ്മണീ ച ഗവം സതം.

൨൭൭. പുത്തോ ച ആജഞ്ഞ-രഥം,
കഞ്ഞാ ച മണി-കുണ്ഡലം;
യാ ചേസാ പുണ്ണകാ ജമ്മീ,
ഉജുക്ഖലംഭി-കങ്ഖതി.

൨൭൮. ദാനം മിത്തേ ധനേ കമ്മേ,
സതുസ്സാഹേ സു-ലബ്ഭിതം;
തം ദള്ഹം ദുക്കരം കരേ,
പഞ്ഞാ-സതി-സമാധിനാ.

൨൭൯. ഭേസജ്ജേ വിഹിതേ സുദ്ധ,
ബുദ്ധാദി-രതനത്തയേ;
പസാദമാചരേ നിച്ചം,
സജ്ജനേ സ-ഗുണേപി ച.

രാജാ രട്ഠേന ധാതുസോ,
ബാലോ പാപേഹി ദുമ്മനോ,
അലങ്കാരേന ഇത്ഥീപി,
കാമേഹി ച ന തപ്പതി.

അപ്പിച്ഛോ ച ധുതങ്ഗേന,
ആരദ്ധോ വീരിയേന ഹി;
വിസാരദോ പരിസായ,
പരിച്ചാഗേന ദായകോ;
സവനേന സു-ധമ്മംപി,
ന തപ്പതിവ പണ്ഡിതോ.

ജേട്ഠസ്സ സിതം ഹസിതം,
മജ്ഝസ്സ മധുരസ്സരം;
ലോകേ അംസ-സിരോ-കമ്പം,
ജമ്മസ്സ അപ-ഹസ്സിതം;
ഏതേസം അതി-ഹസ്സിതം,
ഹാസോ ഹോതി യഥാക്കമം.

നത്ഥി ദുട്ഠേ നയോ അത്ഥി,
ന ധമ്മോ ന സു-ഭാസിതം;
നിക്കമം ദുട്ഠേ യുഞ്ജേയ്യ,
സോ ഹി സബ്ഭിം ന രഞ്ജതി.

ദുല്ലഭം പകതിം വാചം,
ദുല്ലഭോ ഖേമകോ സുതോ;
ദുല്ലഭാ സദിസീ ജായാ,
ദുല്ലഭോ സ-ജനോ പിയോ.

ധജോ രഥസ്സ പഞ്ഞാണം,
ധൂമോ പഞ്ഞാണമഗ്ഗിനോ;
രാജാ രട്ഠസ്സ പഞ്ഞാണം,
ഭത്താ പഞ്ഞാണമിത്ഥിയാ.

കുമാരിയാ കുലം സുദ്ധം,
പുത്തോ നസ്സതി ലാലനാ;
സമിദ്ധി അ-നയാ ബന്ധു,
പവാസാ മദനാ ഹിരീ.

മാതാ പിതാ ച പുത്താനം,
നോവാദേ ബഹു-സാസനം;
പണ്ഡിതാ മാതരോ അപ്പം,
വദേയ്യും വജ്ജ-ദീപനം.

ലാളയേ പഞ്ച-വസ്സാനി,
ദസ-വസ്സാനി താളയേ;
പത്തേ തു സോളസേ വസ്സേ,
പുത്തം മിത്തംവദാചരേ.

൨൯ അപാലനേ ധീതരം ദോസാ,
പാലനേ ബഹവോ ഗുണാ;
ധീതുയാ കിരിയം നിച്ചം,
പസ്സന്തു സുട്ഠു മാതരോ.

ഇതി പകിണ്ണക-നിദ്ദേസോ നാമ

സത്തമാ പരിച്ഛേദോ.

സീല-നിദ്ദേസ

വന്ദ. പമാദം ഭയതോ ദിസ്വാ,
അ-പ്പമാദഞ്ച ഖേമതോ;
ഭാവേഥ അട്ഠംങ്ഗികം മഗ്ഗം,
ഏസാ ബുദ്ധാനുസാസനീ.

വന്ദ. ഹീനേന ബ്രഹ്മ-ചരിയേന,
ഖത്തിയേ ഉപപജ്ജതി;
മജ്ഝിമേന ച ദേവത്തം,
ഉത്തമേന വി-സുജ്ഝതി.

ക. നഗരേ ബന്ധുമതിയാ,
ബന്ധുമാ നാമ ഖത്തിയോ;
ദിവസേ പുണ്ണമായ സോ,
ഉപഗച്ഛി ഉപോസഥം.

ഖ. അഹം തേന സമയേന,
ഗുമ്ഭ-ദാസീ അഹം തഹിം;
ദിസ്വാ സ-രാജകം സേനം,
ഏവാഹം ചിന്തയിം തദാ.

ഗ. രാജാപി രജ്ജം ഛഡ്ഡേത്വാ,
ഉപഗച്ഛി ഉപോസഥം;
സ-ഫലം നൂന തം കമ്മം,
ജന-കായോ പമോദിതോ.

ഘ. യോനിസോ പച്ചവേക്ഖിത്വാ,
ദുഗ്ഗച്ചഞ്ച ദലിദ്ദതം;
മാനസം സമ്പഹംസിത്വാ,
ഉപഗച്ഛിമു പോസഥം.

ങ. അഹം ഉപോസഥം കത്വാ,
സമ്മാ-സമ്ബുദ്ധസാസനേ;
തേന കമ്മേന സു-കതേന,
താവതിംസം അഗച്ഛഹം.

ച. തത്ഥ മേ സു-കതം ബ്യമ്ഹം,
ഉബ്ഭ-യോജനമുഗ്ഗതം;
കൂടാഗാര-വരൂപേതം,
മഹാസനസു-ഭൂസിതം.

ഛ. അച്ഛരാ സത-സഹസ്സാ,
ഉപതിട്ഠന്തി മം സദാ;
അഞ്ഞേ ദേവേ അതിക്കമ്മ,
അതിരോചാമി സബ്ബദാ.

ജ. ചതുസട്ഠി-ദേവ-രാജൂനം ,

മഹേസിത്തമകാരയിം;
തേസട്ഠി-ചക്കവത്തിനം,
മഹേസിത്തമകാരയിം.

ഝ. സുവണ്ണ-വണ്ണാ ഹുത്വാന,
ഭവേസു സംസരാമഹം;
സബ്ബത്ഥ പവരാ ഹോമി,
ഉപോസഥസ്സിദം ഫലം.

ഞ. ഹത്ഥി-യാനം അസ്സ-യാനം,
രഥ-യാനഞ്ച സിവികം;
ലഭാമി സബ്ബമേതമ്പി,
ഉപോസഥസ്സിദം ഫലം.

ട. സോണ്ണ-മയം രൂപി-മയം,
അഥോപി ഫലികാ-മയം;
ലോഹിതങ്ഗ-മയഞ്ചേവ,
സബ്ബം പടിലഭാമഹം.

ഠ. കോസേയ്യ-കമ്ബലിയാനി ,
ഖോമ-കപ്പാസികാനി ച;
മഹഗ്ഘാനി ച വത്ഥാനി,
സബ്ബം പടിലഭാമഹം.

ഡ. അന്നം പാനം ഖാദനീയം,
വത്ഥം സേനാസനാനി ച;
സബ്ബമേതം പടിലഭേ,
ഉപോസഥസ്സിദം ഫലം.

ഢ. വര-ഗന്ധഞ്ച മാലഞ്ച,
ചുണ്ണകഞ്ച വിലേപനം;
സബ്ബമേതം പടിലഭേ,
ഉപോസഥസ്സിദം ഫലം.

ണ. കൂടാഗാരഞ്ച പാസാദം,
മണ്ഡപം ഹമ്മിയം ഗുഹം;
സബ്ബമേതം പടിലഭേ,
ഉപോസഥസ്സിദം ഫലം.

ത. ജാതിയാ സത്ത-വസ്സാഹം,
പബ്ബജിം അന-ഗാരിയം;
അഡ്ഢ-മാസേ അ-സമ്പത്തേ,
അര ഹത്തം അപാപുണിം.

ഥ. കിലേസാ ഝാപിതാ മയ്ഹം,
ഭവാ സബ്ബേ സമൂഹതാ;
സബ്ബാസവ-പരിക്ഖീണാ,
നത്ഥി ദാനി പുന-ബ്ഭവോ.

ദ. ഏ്വക-നവുതിതോ കപ്പേ,
യം കമ്മമകരിം തദാ;
ദുഗ്ഗതിം നാഭിജാനാമി,
ഉപോസഥസ്സിദം ഫലം.

ധ. സ്വാഗതം വത മേ ആസി,
മമ ബുദ്ധസ്സ സന്തികേ;
തിസ്സോ വിജ്ജാ അനു-പത്താ,
കതം ബുദ്ധസ്സ സാസനം.

ന. പടിസമ്ഭിദാ ചതസ്സോ,
വിമോകാപി ച അട്ഠിമേ;
ഛളാഭിഞ്ഞാ സച്ഛികതാ,
കതം ബുദ്ധസ്സ സാസനം.

വൻന. ഞാതീനഞ്ച പിയോ ഹോതി,
മിത്തേസു ച വിരോചതി;
കായസ്സ ഭേദാ സു-ഗതിം,
ഉപപജ്ജതി സീലവാ.

വൻൽ. നിബ്ബാനം പത്ഥയന്തേന സമാദിന്നം,
പഞ്ച-സീലമ്പി അധി-സീലം;
ദസ-സീലമ്പി അധി-സീലമേവ.

ക. നഗരേ ചന്ദവതിയാ,
ഭടകോ ആസഹം തദാ;
പര-കമ്മായനേ യുത്തോ,
പബ്ബജ്ജം ന ലഭാമഹം.

ഖ. മഹന്ധകാര-പിഹിതാ ,
തിവിധഗ്ഗീഹി ഡയ്ഹരേ;
കേന നുഖോ ഉപായേന,
വി-സംയുത്തോ ഭവേ അഹം.

ഗ. ദേയ്യധമ്മോ ച മേ നത്ഥി,
ഭടകോ ദുക്ഖിതോ അഹം;
യം നൂനാഹം പഞ്ച-സീലം,
രക്ഖേയ്യം പരിപൂരയം.

ഘ. അനോമദസ്സിസ്സ മുനിനോ,
നിസഭോ നാമ സാവകോ;
തമഹം ഉപസങ്കമ്മ,
പഞ്ച-സിക്ഖാപദഗ്ഗഹിം.

ങ. വസ്സ-സത-സഹസ്സാനി ,
ആയു വിജ്ജതി താവദേ;
താവതാ പഞ്ച-സീലാനി,
പരിപുണ്ണാനി ഗോപയിം.

ച. മച്ചു-കാലമ്ഹി സമ്പത്തേ,
ദേവാ അസ്സാസയന്തി മം;
രഥോ സഹസ്സ-യുത്തോ തേ,
മാരിസസ്സ ഉപട്ഠിതോ.

ഛ. വത്തന്തേ ചരിമേ ചിത്തേ,
മമ സീലം അനുസ്സരിം;
തേന കമ്മേന സു-കതേന,
താവതിംസം അഗച്ഛഹം.

ജ. തിംസഖത്തുഞ്ച ദേവിന്ദോ,
ദേവ-രജ്ജമകാരയിം;
ദിബ്ബ-സുഖം അനുഭവിം,
അച്ഛരാഹി പുരക്ഖത്തോ.

ഝ. പഞ്ച-സത്തതിഖത്ത്തു-ഞ്ച ,
ചക്കവത്തീ അഹോസഹം;
പദേസ-രജ്ജം വിപുലം,
ഗണനാതോ അ-സങ്ഖയം.

ഞ. ദേവ-ലോകാ ചവിത്വാന,
സുക്ക-മൂലേന ചോദിതോ;
പുരേ വേസാലിയം ജാതോ,
മഹാ-കുലേ സു-അഡ്ഢകേ.

ട. വസ്സൂപനായികേ കാലേ,
ദിബ്ബന്തേ ജിന-സാസനേ;
മാതാ ച മേ പിതാ ചേവ,
പഞ്ച-സിക്ഖാപദഗ്ഗഹും.

ഠ. സഹ സുത്വാനഹം സീലം,
മമ സീലം അനുസ്സരിം;
ഏകാസനേ നിസീദിത്വാ,
അരഹത്തമപാപുണിം.

ഡ. ജാതിയാ പഞ്ച-വസ്സേന,
അരഹത്തമപാപുണിം;
ഉപസമ്പാദയി ബുദ്ധോ,
ഗുണമഞ്ഞായ ചക്ഖുമാ.

ഢ. പരിപുണ്ണാനി ഗോപേത്വാ,
പഞ്ച-സിക്ഖാപദാനഹം;
അ-പരിമേയ്യിതോ കപ്പേ,
വിനിപാതം ന ഗച്ഛഹം.

ണ. സ്വാഹം യസമനുഭവിം,
തേസം സീലാന വാഹസാ;
കപ്പ-കോടിപി കിത്തേന്തോ,
കിത്തയേ ഏക-ദേസകം.

ത. പഞ്ച-സീലാനി ഗോപേത്വാ,
തയോ ഹേതൂ ലഭാമഹം;
ദീഘായുകോ മഹാ-ഭോഗോ,
തിക്ഖ-പഞ്ഞോ ഭവാമഹം.

ഥ. സംകിത്തേന്തോ ച സബ്ബേസം,
അധി-മത്തഞ്ച പോരിസം;
ഭവാഭവേ സംസരിത്വാ,
ഏതേ ഠാനേ ലഭമഹം.

ദ. അ-പരിമേയ്യ-സീലേസു ,
വത്തന്താ ജിന-സാവകാ;
ഭവേസു യദി രജ്ജേയ്യും,
വിപാകോ കീദിസോ ഭവേ.

ധ. സു-ചിണ്ണം മേ പഞ്ച-സീലം,
ഭടകേന തപസ്സിനാ;
തേന സീലേനഹം അജ്ജ,
മോചയിം സബ്ബ-ബന്ധനാ.

ന. അ-പരിമേയ്യിതോ കപ്പേ,
പഞ്ച-സീലാനി ഗോപയിം;
ദുഗ്ഗതിം നാഭിജാനാമി,
പഞ്ച-സീലാനിദം ഫലം.

പ. പടിസമ്ഭിദാ ചതസ്സോ,
വിമോക്ഖാപി ച അട്ഠിമേ;
ഛളാഭിഞ്ഞാ സച്ഛികതാ,
കതം ബുദ്ധസ്സ സാസനം.

ക. തം നമസ്സന്തി തേ വിജ്ജാ,
സബ്ബേ ഭൂമാ ച ഖത്തിയാ;
ചത്താരോ ച മഹാ-രാജാ,
തിദസാ ച യസസ്സിനോ;
അഥ കോ നാമ സോ യക്ഖോ,
യം ത്വം സക്ക നമസ്സസി.

ഖ. മം നമസ്സന്തി തേ-വിജ്ജാ,
സബ്ബേ ഭൂമാ ച ഖത്തിയാ;
ചത്താരോ ച മഹാ-രാജാ,
തിദസാ ച യസസ്സിനോ.

ഗ. അഹഞ്ച സീല-സമ്പന്നേ,
ചിരരത്ത-സമാഹിതേ;
സമ്മാ പബ്ബജിതേ വന്ദേ,
ബ്രഹ്മ-ചരിയ പരായനേ.

ഘ. യേ ഗഹട്ഠാ പുഞ്ഞ-കരാ,
സീലവന്തോ ഉപാസകാ;

ധമ്മേന ദാരം പോസേന്തി,
തേ നമസ്സാമി മാതലി.

ങ. സേട്ഠാ ഹി കിര ലോകസ്മിം,
യേ ത്വം സക്ക നമസ്സസി;
അഹമ്പി തേ നമസ്സാമി,
യേ നമസ്സസി വാസവ.

ഫ. പാലിതത്ഥേരനാഗേന ,
വിസുദ്ധാരാമവാസിനാ;
സുതിച്ഛിതാനമത്ഥായ,
കതാ നരദക്ഖദീപനീ.

വ. പുബ്ബാചരിയ-സീഹാനം ,
ആലമ്ബിത്വാന നിസ്സയം;
പാലിതോ നാമ യോ ഥേരോ,
ഇമം ഗന്ഥ സു-ലേഖനീ;
സുന്ദരമേവ പസ്സിതും,
യുഞ്ജേയ്യാഥീധ സാധവേ.

"ഛപ്പദികാ".

ണ. ഇമം ഗന്ഥം വാചുഗ്ഗതോ,
സചേ ഭവസി മാണവ;
പുണ്ണമായം യഥാ ചന്ദോ,
അതി-സുദ്ധോ വിരോചതി;
തഥേവ ത്വം പുണ്ണ-മനോ,
വിരോച സിരിയാ ധുവം.

ർ. സു-നിട്ഠിതോ അയം ഗന്ഥോ,
സക്കരാജേ ദഝമ്ഫിയേ;
പോട്ഠപാദമ്ഹി സൂരമ്ഹി,
കാലപക്ഖേ ചതുദ്ദസിം.

ൡ. സഞ്ചിതേതം മയാ പുഞ്ഞം,
തം-കമ്മേന വരേന ച;
ചിരം തിട്ഠതു സദ്ധമ്മോ,
അ-വേരാ ഹോന്തു പാണിനോ.

ൿ. ഇമം ഗന്ഥം പസ്സിത്വാന,
ഹോന്തു സബ്ബേപി ജന്തുനോ;
സുഖിതാ ധമ്മികാ ഞാണീ,
ധമ്മം പാലേതു പത്ഥിവോ.

ൡ. നിബ്ബാനം പത്ഥയന്തേന,
സീലം രക്ഖന്തു സജ്ജനാ;
ഞത്വാ ധമ്മം സുഖാവഹം,
പാപുണന്തു അനാസവം.

൮. അട്ഠ-കണ്ഡ-മണ്ഡിതായ ,
ദക്ഖയ അത്ഥ-ദീപകോ;
നര-സാരോ അയം ഗന്ഥോ,
ചിര-കാലം പതിട്ഠതു.

൯. യാവതാ ചന്ദ-സൂരിയാ,
നാഗച്ഛേയ്യും മഹീ-തലേ;
പമോദിതാ ഇമം ഗന്ഥം,
ദിസ്സന്തു നയ-കോവിദാ.

൧൦. സമ്മാ ഛരന്ദേനിമം ഗന്ഥ,
വാചേന്താ പരിയാപുണാ;
പസന്നേനാനായാസേന,
പത്വാ സുഖേന കോവിദം.

൧൧. ചന്ദാദിച്ചാവ ആകാസേ,
ബഹുസ്സുതേഹി സമ്പദാ;
വിസേസ-പുഗ്ഗലാ ഹുത്വാ,
പപ്പോന്തു അമതം പദം.

൧൨. ഉക്കട്ഠ-ധമ്മ-ദാനേന ,
പാപുണേയ്യമനുത്തരം;
ലിങ്ഗ-സമ്പത്തി-മേധാവീ,
തക്കീ-പഞ്ഞാ സു-പേസലീ.

നരദക്ഖ ധോമനാ ആസീസ

൩. ഗാഥാ

൧. പാലിതോ പാളിയാ ഛേകോ,
ത്വംസി ഗമ്ഭീര-ഞാണവാ;
പാലിയാവ പാലിതസ്സ,
ദദാമിദാനി ഭോ അഹം.

൨. ദക്ഖാവാദേസു കുസലോ,
പാലിതോ സാസനന്ധരീ;
പിടകേസു അജ്ഝോഗായ്ഹ,
നരദക്ഖംഭിസങ്ഖരീ.

൩. സുത-ധരേന രചിതം,
ഏ്വതം സാര-ഗവേസിനോ;
അതന്ദികാ സു-ദക്ഖന്തു,
അഗ്ഗ-സാസനേ രതാ.

നരദക്ഖ ധോമനാ ആസീസ

൨. ഗാഥാ

൧. ഞും പാലിതോധ ജാതോ യോ,
ഥേരോ സോ അബ്ഭുതോവ ഞും;
ഞും മഹാ-പാലിതോ സന്തോ,
നികായ-പാലിതോ ച ഞും.

൨. ഞും നര-ദക്ഖ-ഗന്ഥം യം,
സോവകാ നര-ദക്ഖ-ദം;
നരാ ദക്ഖന്തു സമ്മാ ച,
ദക്ഖത്തം പാപുണന്തു ഞും.